

Линеарна алгебра 1

осмо предавање

Институт за математику и информатику
Природно-математички факултет
Универзитет у Крагујевцу

Основни став линеарне алгебре

Дефиниција

Пресликавање $f : V \rightarrow U$ је линеарно пресликавање (хомоморфизам) векторског простора $(V, +_V, \cdot_V, F)$ у векторски простор $(U, +_U, \cdot_U, F)$ ако важи:

1. $f(x +_V y) = f(x) +_U f(y)$ ($x, y \in V$) - адитивност
2. $f(\alpha \cdot_V x) = \alpha \cdot_U f(x)$ ($x \in V, \alpha \in F$) - хомогеност.

Основни став линеарне алгебре

Дефиниција

Пресликавање $f : V \rightarrow U$ је линеарно пресликавање (хомоморфизам) векторског простора $(V, +_V, \cdot_V, F)$ у векторски простор $(U, +_U, \cdot_U, F)$ ако важи:

1. $f(x +_V y) = f(x) +_U f(y)$ ($x, y \in V$) - адитивност
2. $f(\alpha \cdot_V x) = \alpha \cdot_U f(x)$ ($x \in V, \alpha \in F$) - хомогеност.

Услови 1. и 2. су еквивалентни услову

$$1'. \quad f(\alpha \cdot_V x +_V \beta \cdot_V y) = \alpha \cdot_U f(x) +_U \beta \cdot_U f(y) \quad (x, y \in V, \alpha, \beta \in F)$$

- линеарност

Докажимо да је свако линеарно пресликавање коначнодимензионог векторског простора потпуно одређено сликама базних вектора.

Теорема

(Основни став линеарне алгебре) Ако је $B = \{x_1, \dots, x_n\}$ база векторског простора V_1 и $y_1, \dots, y_n$ произвољни вектори простора V_2 , тада постоји тачно једно линеарно пресликавање $f : V_1 \rightarrow V_2$ тако да је $f(x_1) = y_1, \dots, f(x_n) = y_n$.

Докажимо да је свако линеарно пресликавање коначнодимензионог векторског простора потпуно одређено сликама базних вектора.

Теорема

(Основни став линеарне алгебре) Ако је $B = \{x_1, \dots, x_n\}$ база векторског простора V_1 и $y_1, \dots, y_n$ произвољни вектори простора V_2 , тада постоји тачно једно линеарно пресликавање $f : V_1 \rightarrow V_2$ тако да је $f(x_1) = y_1, \dots, f(x_n) = y_n$.

Доказ. Егзистенција:

$(\forall x \in V_1)(\exists_1(\alpha_1, \dots, \alpha_n) \in F^n) x = \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n$ (јер је B база за V_1).

Докажимо да је свако линеарно пресликавање коначнодимензионог векторског простора потпуно одређено сликама базних вектора.

Теорема

(Основни став линеарне алгебре) Ако је $B = \{x_1, \dots, x_n\}$ база векторског простора V_1 и $y_1, \dots, y_n$ произвољни вектори простора V_2 , тада постоји тачно једно линеарно пресликавање $f : V_1 \rightarrow V_2$ тако да је $f(x_1) = y_1, \dots, f(x_n) = y_n$.

Доказ. Егзистенција:

$(\forall x \in V_1)(\exists_1(\alpha_1, \dots, \alpha_n) \in F^n) x = \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n$ (јер је B база за V_1).

Дефинишимо $f(x) \stackrel{\text{def}}{=} \alpha_1 \cdot y_1 + \dots + \alpha_n \cdot y_n$.

- ▶ f је добро дефинисано, јер је $(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ једнозначно одређено.

- ▶ f је добро дефинисано, јер је $(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ једнозначно одређено.
- ▶ Проверимо да је f линеарно.

- ▶ f је добро дефинисано, јер је $(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ једнозначно одређено.
- ▶ Проверимо да је f линеарно.

$$\begin{aligned}x &= \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n, y = \beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n, \lambda, \mu \in F \\ \Rightarrow \lambda x + \mu y &= \lambda(\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n) + \mu(\beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n) \\ &= (\lambda \alpha_1 + \mu \beta_1) x_1 + \dots + (\lambda \alpha_n + \mu \beta_n) x_n\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\Rightarrow f(\lambda x + \mu y) &= (\lambda \alpha_1 + \mu \beta_1) y_1 + \dots + (\lambda \alpha_n + \mu \beta_n) y_n, \\ &= \lambda(\alpha_1 y_1 + \dots + \alpha_n y_n) + \mu(\beta_1 y_1 + \dots + \beta_n y_n) \\ &= \lambda f(x) + \mu f(y).\end{aligned}$$

- ▶ f је добро дефинисано, јер је $(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ једнозначно одређено.

- ▶ Проверимо да је f линеарно.

$$\begin{aligned}x &= \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n, y = \beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n, \lambda, \mu \in F \\ \Rightarrow \lambda x + \mu y &= \lambda(\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n) + \mu(\beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n) \\ &= (\lambda\alpha_1 + \mu\beta_1)x_1 + \dots + (\lambda\alpha_n + \mu\beta_n)x_n\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\Rightarrow f(\lambda x + \mu y) &= (\lambda\alpha_1 + \mu\beta_1)y_1 + \dots + (\lambda\alpha_n + \mu\beta_n)y_n, \\ &= \lambda(\alpha_1 y_1 + \dots + \alpha_n y_n) + \mu(\beta_1 y_1 + \dots + \beta_n y_n) \\ &= \lambda f(x) + \mu f(y).\end{aligned}$$

- ▶ Проверимо да важи $f(x_i) = y_i$, за свако $i = 1, \dots, n$.

$$\begin{aligned}f(x_i) &= f(0 \cdot x_1 + \dots + 1 \cdot x_i + \dots + 0 \cdot x_n) \\ &= 0 \cdot y_1 + \dots + 1 \cdot y_i + \dots + 0 \cdot y_n \\ &= y_i \quad (i = 1, 2, \dots, n).\end{aligned}$$

Следи да је f тражено пресликавање.

Јединственост:

Јединственост:

Нека је $g : V_1 \rightarrow V_2$ линеарно пресликавање такво да је
 $g(x_i) = y_i, \quad i = 1, \dots, n.$

Јединственост:

Нека је $g : V_1 \rightarrow V_2$ линеарно пресликавање такво да је $g(x_i) = y_i, \quad i = 1, \dots, n$.

Тада, за произвољно $x = \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n \in V_1$ важи

$$\begin{aligned} g(x) &= g(\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n) \\ &= \alpha_1 g(x_1) + \dots + \alpha_n g(x_n) \\ &= \alpha_1 y_1 + \dots + \alpha_n y_n = f(x), \end{aligned}$$

$$\Rightarrow g = f. \quad \square$$

Пример

Одредити линеарно пресликавање $f : R^2 \rightarrow R^3$ такво да важи $f(1, 0) = (2, -1, 0)$, $f(1, 1) = (3, -1, -2)$.

$B = \{(1, 0), (1, 1)\}$ је база простора R^2

$$\Leftrightarrow (\forall (x, y) \in R^2)(\exists_1 (\alpha, \beta) \in R^2) (x, y) = \alpha(1, 0) + \beta(1, 1)$$

$$\Leftrightarrow (x, y) = (\alpha + \beta, \beta)$$

$$\Leftrightarrow x = \alpha + \beta, y = \beta \quad (\text{систем једначина по } \alpha \text{ и } \beta)$$

$$\Leftrightarrow \beta = y, \alpha = x - y$$

$$\Leftrightarrow (x, y) = (x - y) \cdot (1, 0) + y \cdot (1, 1)$$

$$\Rightarrow f(x, y) = f((x - y) \cdot (1, 0) + y \cdot (1, 1))$$

$$= (x - y) \cdot f(1, 0) + y \cdot f(1, 1)$$

$$= (x - y) \cdot (2, -1, 0) + y \cdot (3, -1, -2)$$

$$= (2x - 2y, -x + y, 0) + (3y, -y, -2y)$$

$$= (2x + y, -x, -2y).$$

Теорема

Нека је $f : V_1 \rightarrow V_2$ линеарно пресликавање. Тада:

- (1) Ако је $\{x_1, \dots, x_n\} \subseteq V_1$ линеарно зависан скуп вектора, онда је и $\{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ линеарно зависан (у V_2).
- (2) f је мономорфизам акко сваки линеарно независни скуп вектора у V_1 слика у линеарно независни скуп вектора у V_2 .
- (3) f је епиморфизам акко сваки генераторни скуп вектора простора V_1 слика у генераторни скуп вектора простора V_2 .
- (4) f је изоморфизам акко f чува базу.

Доказ.

(1)

$\{x_1, \dots, x_n\}$ је линеарно зависан у V_1

$\Rightarrow (\exists i \in \{1, \dots, n\}) x_i \in \mathcal{L}\{x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_n\}$

$\Rightarrow x_i = \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_{i-1} x_{i-1} + \alpha_{i+1} x_{i+1} + \dots + \alpha_n x_n, \alpha_i \in F$

$\Rightarrow f(x_i) = \alpha_1 f(x_1) + \dots + \alpha_{i-1} f(x_{i-1})$

$+ \alpha_{i+1} f(x_{i+1}) + \dots + \alpha_n f(x_n))$

$\Rightarrow f(x_i) \in \mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_{i-1}), f(x_{i+1}), \dots, f(x_n)\}$

$\Rightarrow \{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ је линеарно зависан скуп у V_2

(2) ($\Rightarrow$) Нека је f линеарно 1-1 пресликавање и $\{x_1, \dots, x_n\}$ линеарно независан скуп вектора у V_1 . Покажимо да је и $\{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ линеарно независан.

$$\begin{aligned}\alpha_1 \cdot f(x_1) + \dots + \alpha_n \cdot f(x_n) &= 0, \alpha_1, \dots, \alpha_n \in F \\ \Rightarrow f(\alpha_1 \cdot x_1 + \dots + \alpha_n \cdot x_n) &= 0 = f(0) \quad (\text{јер је } f \text{ линеарно}) \\ \Rightarrow \alpha_1 \cdot x_1 + \dots + \alpha_n \cdot x_n &= 0 \quad (\text{јер је } f \text{ 1-1}) \\ \Rightarrow \alpha_1 = \dots = \alpha_n &= 0 \quad (\text{јер је } \{x_1, \dots, x_n\} \text{ лин. независан}).\end{aligned}$$

(2) ($\Rightarrow$) Нека је f линеарно 1-1 пресликавање и $\{x_1, \dots, x_n\}$ линеарно независан скуп вектора у V_1 . Покажимо да је и $\{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ линеарно независан.

$$\begin{aligned}\alpha_1 \cdot f(x_1) + \dots + \alpha_n \cdot f(x_n) &= 0, \alpha_1, \dots, \alpha_n \in F \\ \Rightarrow f(\alpha_1 \cdot x_1 + \dots + \alpha_n \cdot x_n) &= 0 = f(0) \quad (\text{јер је } f \text{ линеарно}) \\ \Rightarrow \alpha_1 \cdot x_1 + \dots + \alpha_n \cdot x_n &= 0 \quad (\text{јер је } f \text{ 1-1}) \\ \Rightarrow \alpha_1 = \dots = \alpha_n &= 0 \quad (\text{јер је } \{x_1, \dots, x_n\} \text{ лин. независан}).\end{aligned}$$

($\Leftarrow$) Нека линеарно пресликавање f сваки линеарно независни скуп вектора слика у линеарно независан скуп вектора.

Докажимо да је f 1-1.

$$\begin{aligned}x_1 \neq x_2 &\Rightarrow \{x_1 - x_2\} \text{ је лин. независан (јер } x_1 - x_2 \neq 0) \\ &\Rightarrow \{f(x_1 - x_2)\} \text{ је лин. независан (слиди из претп.)} \\ &\Rightarrow f(x_1 - x_2) \neq 0 \\ &\Rightarrow f(x_1) - f(x_2) \neq 0 \\ &\Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2).\end{aligned}$$

(3) ($\Rightarrow$) Нека је f епиморфизам и $V_1 = \mathcal{L}\{x_1, \dots, x_n\}$. Покажимо да $\{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ генерише простор V_2 .

$$\begin{aligned} f \text{ је "на"} &\Rightarrow (\forall y \in V_2)(\exists x \in V_1) y = f(x) \\ &\Rightarrow y = f(x) = f(\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n) \\ &\quad = \alpha_1 f(x_1) + \dots + \alpha_n f(x_n) \\ &\Rightarrow y \in \mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_n)\} \\ &\Rightarrow V_2 \subseteq \mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_n)\} \end{aligned}$$

Свакако је $\mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_n)\} \subseteq V_2$, па важи $V_2 = \mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$.

($\leftarrow$) Нека линеарно пресликавања $f : V_1 \rightarrow V_2$ сваки скуп генератора простора V_1 слика у скуп генератора простора V_2 и нека $\{x_1, \dots, x_n\}$ генерише простор V_1 . Тада

$$V_1 = \mathcal{L}\{x_1, \dots, x_n\}$$

$$\Rightarrow V_2 = \mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_n)\} \text{ (по претпоставци)}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow (\forall y \in V_2)(\exists \beta_1, \dots, \beta_n \in F) \ y &= \beta_1 f(x_1) + \dots + \beta_n f(x_n) \\ &= f(\underbrace{\beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n}_{=x \in V_1}) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow (\forall y \in V_2)(\exists x \stackrel{\text{def}}{=} \beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n \in V_1) \ y = f(x)$$

$$\Rightarrow f \text{ је "на".}$$

($\leftarrow$) Нека линеарно пресликавања $f : V_1 \rightarrow V_2$ сваки скуп генератора простора V_1 слика у скуп генератора простора V_2 и нека $\{x_1, \dots, x_n\}$ генерише простор V_1 . Тада

$$V_1 = \mathcal{L}\{x_1, \dots, x_n\}$$

$$\Rightarrow V_2 = \mathcal{L}\{f(x_1), \dots, f(x_n)\} \text{ (по претпоставци)}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow (\forall y \in V_2)(\exists \beta_1, \dots, \beta_n \in F) \ y &= \beta_1 f(x_1) + \dots + \beta_n f(x_n) \\ &= f(\underbrace{\beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n}_{=x \in V_1}) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow (\forall y \in V_2)(\exists x \stackrel{\text{def}}{=} \beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n \in V_1) \ y = f(x)$$

$$\Rightarrow f \text{ је "на".}$$

(4) следи из (2) и (3). $\square$

Теорема

Ако су V_1 и V_2 коначно димензиони векторски простори над истим пољем F , тада

$$V_1 \cong V_2 \iff \dim V_1 = \dim V_2.$$

Теорема

Ако су V_1 и V_2 коначно димензиони векторски простори над истим пољем F , тада

$$V_1 \cong V_2 \iff \dim V_1 = \dim V_2.$$

Доказ. ($\rightarrow$)

$f : V_1 \cong V_2$ и $\{x_1, \dots, x_n\}$ база за V_1

$\Rightarrow \{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ је база за V_2 (Теорема 3.20.(4))

$\Rightarrow \dim V_2 = n = \dim V_1$.

Теорема

Ако су V_1 и V_2 коначно димензиони векторски простори над истим пољем F , тада

$$V_1 \cong V_2 \iff \dim V_1 = \dim V_2.$$

Доказ. ($\rightarrow$)

$f : V_1 \cong V_2$ и $\{x_1, \dots, x_n\}$ база за V_1

$\Rightarrow \{f(x_1), \dots, f(x_n)\}$ је база за V_2 (Теорема 3.20.(4))

$\Rightarrow \dim V_2 = n = \dim V_1$.

($\leftarrow$) Нека је $\dim V_1 = \dim V_2 = n$,

$B_1 = \{x_1, \dots, x_n\}$, $B_2 = \{y_1, \dots, y_n\}$ базе, редом, за V_1 и V_2

$\Rightarrow$ постоји јединствено линеарно пресликавање $f : V_1 \rightarrow V_2$, тако

да је $f(x_i) = y_i$, $i = 1, \dots, n$ (из Основног става линеарне алгебре)

$\Rightarrow f$ је изоморфизам (Теорема 3.20. (4))

$\Rightarrow V_1 \cong V_2$. $\square$

Слика и језгро линеарног пресликавања

Дефиниција

Нека је $f : V_1 \rightarrow V_2$ линеарно пресликавање. Тада

- ▶ $\ker f \stackrel{\text{def}}{=} \{x \in V_1 \mid f(x) = 0\}$ се зове језгро хомоморфизма f
- ▶ $\text{Im} f \stackrel{\text{def}}{=} \{f(x) \mid x \in V_1\}$ се зове слика хомоморфизма f .

Неке особине језгра и слике линеарног пресликавања су дате следећом теоремом.

Теорема

Нека је $f : V_1 \rightarrow V_2$ линеарно пресликавање. Тада

- (1) $Im f \preceq V_2$.
- (2) f је "на" акко $Im f = V_2$.
- (3) $ker f \preceq V_1$.
- (4) f је 1-1 акко $ker f = \{0\}$.
- (5) $f : V_1 \cong V_2$ акко $ker f = \{0\}$ и $Im f = V_2$.
- (6) Ако је V_1 коначно димензиони векторски простор, тада су $ker f$ и $Im f$ коначне димензије и важи $dim V_1 = dim(ker f) + dim(Im f)$.

Доказ.

$$(1) \quad \blacktriangleright 0 = f(0) \Rightarrow 0 \in \operatorname{Im} f \Rightarrow \emptyset \neq \operatorname{Im} f \subseteq V_2$$

$\blacktriangleright$

$$\begin{aligned} y_1, y_2 \in \operatorname{Im} f, \alpha, \beta \in F &\Rightarrow (\exists x_1, x_2 \in V_1) y_1 = f(x_1), y_2 = f(x_2) \\ &\Rightarrow \alpha y_1 + \beta y_2 = \alpha f(x_1) + \beta f(x_2) = f(\alpha x_1 + \beta x_2) \in \operatorname{Im} f \end{aligned}$$

Доказ.

(1) ▶ $0 = f(0) \Rightarrow 0 \in \operatorname{Im} f \Rightarrow \emptyset \neq \operatorname{Im} f \subseteq V_2$

▶

$$\begin{aligned} y_1, y_2 \in \operatorname{Im} f, \alpha, \beta \in F &\Rightarrow (\exists x_1, x_2 \in V_1) y_1 = f(x_1), y_2 = f(x_2) \\ &\Rightarrow \alpha y_1 + \beta y_2 = \alpha f(x_1) + \beta f(x_2) = f(\alpha x_1 + \beta x_2) \in \operatorname{Im} f \end{aligned}$$

(2) следи из дефиниције "на" функције и $\operatorname{Im} f$.

Доказ.

(1) $\blacktriangleright 0 = f(0) \Rightarrow 0 \in \text{Im} f \Rightarrow \emptyset \neq \text{Im} f \subseteq V_2$

$$\begin{aligned} y_1, y_2 \in \text{Im} f, \alpha, \beta \in F &\Rightarrow (\exists x_1, x_2 \in V_1) y_1 = f(x_1), y_2 = f(x_2) \\ &\Rightarrow \alpha y_1 + \beta y_2 = \alpha f(x_1) + \beta f(x_2) = f(\alpha x_1 + \beta x_2) \in \text{Im} f \end{aligned}$$

(2) следи из дефиниције "на" функције и $\text{Im} f$.

(3) $\blacktriangleright f(0) = 0 \Rightarrow 0 \in \ker f \Rightarrow \emptyset \neq \ker f \subseteq V_1$

$$\begin{aligned} x_1, x_2 \in \ker f, \alpha, \beta \in F &\Rightarrow f(\alpha x_1 + \beta x_2) = \alpha f(x_1) + \beta f(x_2) \\ &= \alpha \cdot 0 + \beta \cdot 0 = 0 \\ &\Rightarrow \alpha x_1 + \beta x_2 \in \ker f \end{aligned}$$

Доказ.

(4) $(\rightarrow)$ Нека је f "1-1". Тада

$$\begin{aligned}x \in \ker f &\Rightarrow f(x) = 0 = f(0) \Rightarrow x = 0 \\&\Rightarrow \ker f = \{0\}.\end{aligned}$$

$(\leftarrow)$ Нека је $\ker f = \{0\}$. Тада

$$\begin{aligned}f(x) = f(y) &\Rightarrow f(x) - f(y) = 0 \\&\Rightarrow f(x - y) = 0 \\&\Rightarrow x - y \in \ker f \quad \Rightarrow f \text{ је "1-1"} \\&\Rightarrow x - y = 0 \\&\Rightarrow x = y\end{aligned}$$

Доказ.

(4) $(\rightarrow)$ Нека је f "1-1". Тада

$$\begin{aligned}x \in \ker f &\Rightarrow f(x) = 0 = f(0) \Rightarrow x = 0 \\&\Rightarrow \ker f = \{0\}.\end{aligned}$$

$(\leftarrow)$ Нека је $\ker f = \{0\}$. Тада

$$\begin{aligned}f(x) = f(y) &\Rightarrow f(x) - f(y) = 0 \\&\Rightarrow f(x - y) = 0 \\&\Rightarrow x - y \in \ker f \quad \Rightarrow f \text{ је "1-1"} \\&\Rightarrow x - y = 0 \\&\Rightarrow x = y\end{aligned}$$

(5) следи из (2) и (4).

(6) V_1 коначне димензије, $\ker f \preceq V_1 \Rightarrow \ker f$ је коначне димензије и $0 \leq \dim(\ker f) \leq \dim V_1$. Могући су следећи случајеви:

- ▶ $\dim(\ker f) = 0 \Rightarrow \ker f = \{0\} \Rightarrow f : V_1 \rightarrow \operatorname{Im} f$ је изоморфизам $\Rightarrow \dim(\operatorname{Im} f) = \dim V_1 \Rightarrow \dim V_1 = \dim(\ker f) + \dim(\operatorname{Im} f)$.
- ▶ $\dim(\ker f) = \dim V_1 \Rightarrow \ker f = V_1 \Rightarrow \operatorname{Im} f = \{0\} \Rightarrow \dim(\operatorname{Im} f) = 0 \Rightarrow \dim V_1 = \dim(\ker f) + \dim(\operatorname{Im} f)$.
- ▶ $0 < \dim(\ker f) < \dim V_1$ и $\{x_1, \dots, x_k\}$ нека је база за $\ker f$. Проширимо је до базе $\{x_1, \dots, x_k, x_{k+1}, \dots, x_n\}$ простора V_1 . Покажимо да је $B = \{f(x_{k+1}), \dots, f(x_n)\}$ база простора $\operatorname{Im} f$.

(B_1)

$$y \in \operatorname{Im} f \Rightarrow (\exists x \in V_1) y = f(x)$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow y &= f(\alpha_1 x_1 + \cdots + \alpha_k x_k + \alpha_{k+1} x_{k+1} + \cdots + \alpha_n x_n) \\ &= \alpha_1 f(x_1) + \cdots + \alpha_k f(x_k) + \alpha_{k+1} f(x_{k+1}) + \cdots + \alpha_n f(x_n) \\ &= \alpha_1 \cdot 0 + \cdots + \alpha_k \cdot 0 + \alpha_{k+1} f(x_{k+1}) + \cdots + \alpha_n f(x_n) \\ &= \alpha_{k+1} f(x_{k+1}) + \cdots + \alpha_n f(x_n) \\ &\Rightarrow y \in \mathcal{L}(B) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \operatorname{Im} f = \mathcal{L}(B).$$

(B_2) линеарна независност

$$\lambda_{k+1}f(x_{k+1}) + \cdots + \lambda_n f(x_n) = 0, \lambda_{k+1}, \dots, \lambda_n \in F$$

$$\Rightarrow f(\lambda_{k+1}x_{k+1} + \cdots + \lambda_n x_n) = 0$$

$$\Rightarrow \lambda_{k+1}x_{k+1} + \cdots + \lambda_n x_n \in \ker f$$

$$\Rightarrow \lambda_{k+1}x_{k+1} + \cdots + \lambda_n x_n = \alpha_1 x_1 + \cdots + \alpha_k x_k, \alpha_1, \dots, \alpha_k \in F$$

$$\Rightarrow (-\alpha_1)x_1 + \cdots + (-\alpha_k)x_k + \lambda_{k+1}x_{k+1} + \cdots + \lambda_n x_n = 0$$

$$\Rightarrow -\alpha_1 = \cdots = -\alpha_k = \lambda_{k+1} = \cdots = \lambda_n = 0$$

$$(\text{јер } \{x_1, \dots, x_n\} \text{ база за } V_1)$$

$\Rightarrow B = \{f(x_{k+1}), \dots, f(x_n)\}$ је линеарно независан скуп вектора.

B је база за

$$\operatorname{im} f \Rightarrow \dim(\operatorname{Im} f) = |B| = n - k = \dim V_1 - \dim(\ker f)$$

$$\Rightarrow \dim V_1 = \dim(\ker f) + \dim(\operatorname{Im} f) \quad \square$$

Дефиниција

Ако је $f : V_1 \rightarrow V_2$ линеарно пресликавање, онда

- ▶ $r(f) \stackrel{\text{def}}{=} \dim(\text{Im } f)$ се зове ранг хомоморфизма f
- ▶ $d(f) \stackrel{\text{def}}{=} \dim(\ker f)$ се зове дефект хомоморфизма f .

Пример

За дата линеарна пресликавања одредити $\text{Ker } f$ и $\text{Im } f$:

(i) $p_i : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}, p_i(x_1, \dots, x_n) = x_i$

(ii) $D : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_n[x], D(p) = p'$

(iii) $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, f(x, y, z) = (x + y, 0, y - z)$

(iv) $f : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3, f(x, y, z, u) = (x + y, y - z, x + u)$

За свако од датих пресликавања одредити да ли је инјективно и да ли је сирјективно.